

Luistervaardigheid - 1

In het bezoekwerk zijn wijkteamleden regelmatig met mensen in gesprek. Tijdens deze gesprekken kunnen allerlei onderwerpen aan de orde komen.

1 *Wat is volgens jou het doel van het (kerkelijk) bezoekwerk?*

2 *Welke onderwerpen kunnen er zoal tijdens het bezoek aan de orde komen?*

Het is elke keer weer spannend hoe een gesprek zal verlopen, zowel voor de bezoeker als voor degene die bezocht wordt.

3 *Wat verwacht je zelf van het bezoek?*

4 *Verplaats jezelf nu eens in de rol van de bezochte. Wat zou deze van jouw bezoek verwachten?*

Soms ervaren beiden het contact als positief en waardevol, soms valt het gesprek tegen en lukt het niet goed om contact met elkaar te krijgen. Dat kan aan beide kanten gevoelens van teleurstelling en ontevredenheid geven. Bijzonder jammer is het wanneer mensen die bezocht worden zich niet begrepen voelen, en daardoor dichtslaan.

5 Kun je reacties bedenken die een gesprek kunnen blokkeren?

Uiteindelijk is een goed gesprek altijd een geschenk dat je beiden van God ontvangt. Wat je als bezoeker wel kunt doen, is je zoveel mogelijk openstellen voor de ander en voor het contact. En proberen na te laten wat de voortgang en diepgang van het gesprek belemmert.

6 Kun je oorzaken aangeven die een gesprek juist kunnen bevorderen en verdiepen?

7 Bereid je je altijd voor op een bezoek? Zo ja, hoe?

8 Wat doe je als je geweigerd wordt voor een bezoek?

9 Wat vind je een moeilijk bezoek?

Luistervaardigheid - 2

Blokkerende en uitnodigende reacties

Op dit blad staan verschillende opmerkingen die iemand tijdens een bezoek zou kunnen maken.

Probeer je voor te stellen hoe elk van deze reacties zou kunnen overkomen, en welke invloed deze op het verloop van het gesprek zou kunnen hebben.

Hoe zou je zelf (willen) reageren?

Welke reacties blokkeren het gesprek?

Welke reacties nodigen de ander uit?

'Volgende week moet ik een operatie aan mijn rug ondergaan. Ik zie er heel erg tegenop.'

- 'Mijn buurvrouw had ook een hernia; nadat ze geopereerd was, had ze nergens last meer van.'
- 'Waar ziet u vooral tegenop?'
- 'Het zal allemaal wel goedkomen; de medische wetenschap kan zoveel tegenwoordig.'
- 'In spannende situaties kunnen we veel kracht aan ons geloof ontlelen.'

'Ik ben erg geïnteresseerd in andere kerken; vooral de evangelische kerken spreken me sterk aan.'

- 'Wat trekt u erin aan?'
- 'Ja, er zijn tegenwoordig veel mensen die daar belangstelling voor hebben.'

- 'Het lijkt me niet verstandig om je daar zo in te verdiepen.'
- 'Ik weet er zelf weinig vanaf; ik houd me maar gewoon bij het vertrouwde geloof van onze eigen gemeente.'

'Het geloof is heel belangrijk voor mij. Het heeft mij kracht gegeven toen ik het moeilijk had.

- 'Dat herken ik zelf ook.'
- 'Dat is fijn. Niet iedereen ervaart dat zo.'
- 'U voelde zich erdoor gesteund?'
- 'Waar hebt u het toen precies zo moeilijk mee gehad?'

'Ik vind dat we in de kerk vaak zoveel met onszelf bezig zijn, en te weinig gericht zijn op onze opdracht in de wereld.'

- Nou, er gebeurt toch wel het één en ander; kijk bijvoorbeeld maar naar ... (en dan volgt een opsomming van verschillende activiteiten)'
- 'Maar het is toch ook belangrijk om binnen de kerk de boel draaiende te houden?'
- 'Misschien hebt u belangstelling om iets in het Aanloophuis te doen?'
- 'Wat zouden we volgens u als kerk kunnen doen?'

* * *

Schrijf nu zelf een opmerking op die je in het bezoekwerk bent tegengekomen en bedenk een aantal mogelijke reacties van de bezoeker.

Aan welke reactie(s) geef je de voorkeur?

.....

- .....
- .....
- .....

Luistervaardigheid - 3

Actief luisteren = samenvatten + invoelen + doorvragen

Als voorbeeld hoe samenvatten en het stellen van belangstellende vragen een gesprek kunnen verdiepen, volgt hieronder een stukje uit een gesprek.

G is het gemeentelid

B is de bezoeker

G 'In de loop van mijn leven is mijn geloof sterk veranderd.'

B 'Op welke manier is het anders geworden?'

G 'Nou, vroeger had ik veel meer zekerheden en beleefde ik meer houvast aan mijn geloof. Nu heb ik veel meer vragen en twijfels.'

B 'U bent die zekerheid een beetje kwijtgeraakt?'

G 'Ja, het voelt wel als een verlies. Ik zou het graag wat meer terug willen vinden.'

B 'Een soort van heimwee?'

G 'Ja; tegelijkertijd besef ik dat ik niet terug kan. Daarvoor is er in de tussentijd teveel gebeurd.'

B 'Zoals?'

G 'Ik heb in mijn leven een boel narigheid gezien. In mijn werk als verpleegkundige heb ik veel met zieke mensen te maken, soms heel ernstig. Als er een jong iemand overlijdt, ben ik altijd een paar dagen van slag.'

B 'Dat raakt u heel sterk.'

G 'Ja, en dan denk ik: waarom gebeuren deze dingen? Waar is God? Is Hij er eigenlijk wel?'

B 'Deze situaties doen u twijfelen aan zijn bestaan?'

G 'Ja!'

B 'Wat helpt u om met zo'n situatie om te gaan?'

G 'Nou, thuis kunnen we er gelukkig goed met elkaar over praten. En wat me ook goeddoet, is om te ervaren dat zieke mensen vaak ook veel steun en liefde van anderen in hun eigen omgeving ondervinden. Dan blijft het wel moeilijk, maar dan is dat contact er toch ook.'

B 'Uw vrouw en de zorg van anderen voor zieken, geven u weer nieuwe moed?'

G 'Nou, moed is misschien niet het goede woord. Het is meer kracht om weer door te gaan.'

In dit gespreksfragment blijft de bezoeker in zijn reacties dicht bij de opmerkingen van het gemeentelid. Af en toe vat **B** in een enkele zin samen wat hij heeft gehoord. Daarbij probeert hij ook het gevoel van **G** op te pakken. **G** voelt zich daardoor begrepen en gekend.

Als de samenvatting van **B** niet helemaal klopt met wat **G** bedoelt, corrigeert **G** dat.

Verder stelt **B** enkele eenvoudige vragen die **G** uitnodigen om verder te spreken.

Na deze gespreksfase kan **B** ook wat meer van zichzelf gaan inbrengen. Bijvoorbeeld door iets te vertellen over veranderingen in zijn eigen geloof, over zijn eigen vragen en twijfels, over wat hem houvast en kracht geeft.

Zo kan het gesprek tot een wederzijdse ontmoeting worden.

Luisteroefening

Houd in groepjes van twee een gesprek (niet langer dan tien minuten) over één van de volgende thema's:

- Wat heeft je de afgelopen tijd sterk beziggehouden?
- Hoe beleef je het op bezoek gaan bij een ziek gemeentelid?

Zelf een onderwerp kiezen kan natuurlijk ook. De bedoeling is dat in dit gesprek één van beiden vertelt en dat de ander actief luistert (samenvatten, invoelen, doorvragen). Bespreek daarna met elkaar hoe het ging.

Als er tijd over is wissel dan van rol.